Silvio Pellico degu idazten

Maroncelli 'ren ebaguntza

...lera'tika irten baño len, Maroncelll gizajoari bafen-zaldaf ikaragafi bat jayo ...n ezkefeko belaunburuan. Aufenetik etzan jasan-eziñekoa oñazea; efenka ibi...ra bakafik Gerora, ordea, ezin arat-onaka erabili burdiñezko lotukiak. Noiz-...bakafik irtetzen zan egurastera. Udazkeneko goiz batean nirekin atera nai izan ...dufak zurizkatzen zitun baztefak. Zorigaitzez besotik e'neramakin une batean, ...ut egiñik, ustegabean lufa jo zun. Tankatekoak biziki zitaldu zion belauneko ...Zutik irauteko kemenl gabe lotu zan gajoa ta lasterka oeratu gendun. Gaitzaren ...asuna oartzean, lotukiak kentzeko agindu zun osalariak. Afezkero, egunetik ...a gaiztou zan aunditasuna. Itxura erdiragafia agian. Geroago ta oñazeakzor-

...eukan atsedenik ez ogean eta ez ogetik-at. Jeikitzeko edo ta ogean etzuteko ...afean, artzen nion nik berna esku-bigunez eta era berean zainduki erabili ta ...ogoko erara jafi. Aldaketa dek, of atio, bein baño geyagotan lafialdi iluna sor-...nioten.

...gai guzietara jo zun osalariak. Izañak: efe-afiak; txatal busti ta legofak. ...bigundu gaitza. Okeferagotu baizik. Naigabea bizitu. Suafiz efe ondoren, zor-...rion. Zauri beltzu's biuf zan aunditasun izugafia.

...baño askozaz ere atsekabeagoa ta erukafiagoa zan Maroncelli. Ala ere, nork ...noragiñokoa zan nire biozmiña! Adiskide maitearen ondoan, atsegafi zitzaidan ...n zaitzea. Argizaria sutan urtzen dan bezain lastefean zijoan itzalduz bizitza ...aze-azpian biotz-ufatuz oartu gizajoa ta adiskide onaren osasun-biderako ezin ...gin. Jakin nik belaun ua etzala iñoiz sendatuko: ikusi erukafia eriotzaren zai ...akuf...; eta ezin ezer. Bere adorea ta gogo-zutitasuna ixilean aintzatu besterik ...Oi! Oldozkun oek nola erdibikatzen ziaten naigabe-miñez biotza!

卐 卐 卐

...rigaitz ikaragafi oen pean ikusi izan ba'zenduten nere lagun ona bertsoak kan-...tefitsu antzean itzegiñez...? Bere mi ñak neri izkutatu nairik zitun zinestu ezin ...n jolasak. Ordurako etziozkan udal ak beaf bezela janariak urtzen; ezin zeza-...rik; eta argaltasunak eta indargetasunak zearo luferatu zun. Noizpenka, ordea, ...adoreak arpegia bizikatzen zion eta ara ordun gajoa ni poztu ta argitu nairik ...ira agef-efazak bederatzi ilabetien luzeran jasan bear izan zitun oñazeak. Az-...osalariak epai-batzafean batu ziran. Iritxi zan osalari-burua. Gaxoa astiro az-...ondoren, besteak esana ontzat emanik atera zan. Bere iritzirik ez agertu nai. Ez ...ai gaitzak etzuala osabiderik.

...roxeago agertu zan espetxeko agintari nagosia ta, Maroncelli'rengana zuzen-...mela mintzatu zan: —Osalari gurena ezta ausartu zure aufean bere epaya azal-...Bearkizun ankef bat entzuteko indafik izango ez ote-zendun bilduf baizan. Ado-...dezula, erantzun diot nik.

...roncelli'k eaulki zun: —Onenbesteko oñaze zulagafien pean intziritxo bat aotik ...gabe irautean, nere zutitasunaren naiko befi ba-dezakezutela deritzait. Osalariak ...dun epaya...?

...Bai, jauna, bai: ebakuntza. Ordea, zure indargetasuna oarturik, ezin ausartu. ...argaltasunean, jasango al-zenduke iztefaren ebakitzea? antola buruzkatzen ...albidea.

...Zer? ¿Eriotza? Nola nai dan dala, zulakatzen nauten iltze zofotz oen zulatua ...n eztalarik, ez al-datorkit aurki eriotza?

...Ala ba'dedizkiotzu, bereala gaztigatuko det Viena'ra zure naya. Betorkigula len-...ebakuntzarako baimena.

...¡A! Beraz, ortarako ere baimen berezi baten beafa al-degu?

...Bai, jauna.

...rtzi egunen buruan eldu zitzaigun baimena. Areto zabalagora aldatu zuten ga-...ni berakin batean juateko baimena eskatu zun. Nigana alderatuz jardetsi ere: ...untza bitartean il nindeke eta gitxienez nai nukena da nere adiskide zoliaren ...n azken-arnasa itzaltzea.

...ri ziaten sarbidea. Werba, apaizak, eman ziozkan ikurtonak. Artean etziran iri-...lariak eta zai egon beaf. Une lafi artan olefki edef bat asmatuz ta oguziz eman ...ta Maroncelli'k. Ara emen olefki polita.

...Noraño zuazte, Italia'ko aizetxo biguñak? Ez al-dezute egundo espetxeratu efu-...n bekokia laztandu beaf? Zenbat aldiz nabilen ni ofilari ta lorilari deika! Joa-...tuk, ordea; eta etzekarkioe lotuari azkatasunik. Itunduz zoak Moravia'ko zeru-...uadia. Eta ara ni, zorigaitzaren azpian, zinkurinka etengabe. Ainbat uke aurki ...egunsentiaren argiufatzea. Ordun nire senideak eta amak esku zoliz osatuko ...ek zauriak. Laño-artetik len zetorkidan argi-txifista, ofa orain, zearo etenez; ...esitu efukafia itxaropenaren izprik gabe?

...du ziran noizpayean ebakitzaleak. Bi ziran. Etxekoa bat. Bizargiña. Ebagun-...baten beafean, lenengoko eskubidea zeukana. Etzion iñori uzten zeregin ori. ...ko ikastetxeko ikasle gazte bat zan bestea. Ordurako aipatua. Jaurleak bialdua. ...egin naiko zun ebaguntza. Ala ere besteak egianaren ikusle lotu beaf izan zun. ...-bafenetik bernak zintzilik zituala jafi zuten gaxoa. Nere besoetan eutsiz ne-... Aiztoaren ibil-bidea ari-bilduz egin zioten belauna baño goraxeago. Asi zun ...bagitzaleak. Lenengoz beatzaren sakoneragiñoko ebagia bira osoan. Alderatu ...boetarantz azala ta zain tartean aiztoa bafuratuz jafai. Borbofean zerion odolo. ...zeratu, azkenik.

...re berua gaiztuna zerakitela bafundatu arte, etzuan tautik esan, Maroncelli'k. ...ari begiratu efukiofa bialduz, ebalariagana zuzendu zan: —Arerio gaizto ba-...k aldendu nazu ta eztakit nola ordaindu zure egite on-ona.

...yoan lafosa edef bat ageri zan ontzitxoan. Eta neri: —Ekaidazu, afen, lafo-

...aman nion eta ebalariari eskeñiz zion: —Nere eskafaren adibidetzat eztaukat ...besterik. Torizu afen.

...tu zun onek lafosa. Baita malkoak, eutsi-eziñez ixuri ere.

BAŔENSORO.

...RRIJETATIK

MUXIKA

...O NASKATILAI.—Entzun, ordu-...ba-zan, ba. Orainguan bizkof egin ...dogu, orain afte atzeratuta egon ba ...e.

...afatsaldian batzokijan egongo dira ...iak, nai dabenak euren ixen-abixe-...on dagijezan Emakume Abeftzale ...ak ixateko. Ia gustijak batzen zar-...t abetii onen onerako. Ez gero uf-...o itxi.

...'ARNO-BURU". — Banekijan ...zintzala, baña ez ain zufa zintzala. ...go zabiltz, of bateko "Buluku-Buru" ..."Arno-Buru" ixenakaz. Buru bi ...teko ibaitxuban ito-barik gero.

...umiak ba mutil - abeftzaliak gura ...ekonduteko.

...goxale aldrea be geftu egixube, ...ak edo gixonezkuak lenengo diran ...af dogu.

...LDIJA. — Udadija igaroten emen ...Otxandiano'ko G. B.'ren sendikuak.

MUXIKAKO.

...—Enbeita eztago egun onetan emen, ...atuk atsedenez igaro nairik, juan ...ika'rantza.—L.

GETARIA'TIK

...eko atsegiña aftzen degun euzko-...ditzean, batez-ere ufun geranean. ...taf batzuk "Zeleta" jaunak argi-...diguz. Catalúnya'kuak ondo aftu ...txube eutzko-abeftzaliak. Lenguan ...igon nintzan eta an negola guú-...eldu zan. Garate-mendian nenguan ...eben ta batek esan zuan: Au da ...kafia. Onelakorik eztegu ikusi. ...guan eta neureganatu ziran, esa ...onetakua zera, beraz? ...isten, of efia? Of daukazute Ge-...afo egon biaf zerate euzkotaf-...toki onak dezutelako Andik ikus-...itxas-eútzeko mendi, eunda geya-...txibitan eta ixontziak be sardi-...lraturik juan ziran alako lufalde ...stean.

...aleak txipiroe asko dakafte. Egun ...e bai. Zorionak afantzale ofei ...EL-IXENA.—Ituarte'taf Andoni ...tuari Itziaf ixena jafi diote. ...sendikoai.

ASKIZU.

...— Getaria'tik iñork eztu idazten ...o-egixu.—Lauaxeta.

SORALUZE

...O-IKUŔIÑA. — Iñaki deunaren ...afi zuten geure ikufiña, udaletxe-ko txeiguan. Efkala etofi dan ezkeroztik, lendabizikoz. Zelako poza senti nuan nere bafuan. Euzko-ikufin ori, noiz maitatuko zaituzte Soraluze'ko gustiak?

AŔPIDIA.—Nabafa eta Araba-aldezko aúpidia osatu dute efion. Eskua luzatu dute guziak.

Aufera ekin beti olako zintzotasunaz.

"EUZKO".—Bizkaya'n ageftzen dan asteroko au jasoten degu. Zorionak bera ateraten dutenai.

ITXASOI.

MAÑARIA

EŔI-JAYAK.—Geure efi-zaindari andijaren egunean, goxian, Jaunaftze asko Amafetan, jaupa nagosi edefa bertoko abeslarijak ederto abestuta. Jaupa bitartian, Ata Lontzi kafmeldaf lekaide gastiak itzaldi edef-edef bat egin euskun; eta benetan pozez entzun geuntsan.

Eta afatsaldian be, beti lez, elizkixun edefa egin zan.

EŔOKA DEUNEZ.—Edo (Sandrokez) be, meza nagosi edefa ospatu zan. Eta, Durango'ko Safionandia'taf Joseba Mirena mutilak eta Urkiola'ko Landaxola'taf Pilipa gixon gastiok, edefto be edefto abestu eben. Meza ofetan be, Lontzi Atak, berbaldi punterengua egin eban. Zorijonak danori.

EZPATADANTZARIJAK. — Auften, jayetan, ezpatadantzari txikijak euki doguz. Ta gustijak alako edefto egon ziran; batez-bere, Lete'taf Eusebi Jon, "Artzubi,,'ko Pelixu ta "Bazeta,,'ko Eusebitxu Zebek aufera beti egin, eta abefijaren seme ona kixan.

Dantzari aldrearen maxua, gure alkate jauna ixan da. Ta, gabak egun eginda berak egin daben lana onuratsuba ixan dala, gure mutiltxubak, jayetan, edefto ageftu dabe. Zorijonak zuri be alkate jauna.

GURE IKUŔIÑA.—Gure ikufin bafija, jayetan, udaletxeko txeiguan dotore be dotore ageftu zan. Eta, iru margodun ikufin txukuna, axiak batera ta bestera igituta, txeigo aretatik euzko-jai bat eskatzen iñordubala irudítu yakun...

AUŔESKUAK, AUŔESKU.—Bai, auften efi ontan, aufeskuak aufesku ixan doguz; gure mutilok, enparantza gustija eurentzat naiko ezebela txairo ta alai ibili ziran. ¡Axe umoria! Bate-batzuk, egun ofetan, jayue-damu ezeben ixan beintzat.

Andra -Miren egunez, Barazar'taf Estepan endore jaunak be aufesku bat egin eban. ¡Eta zelan dantzatu be! Bizkof eta edefto. Mutiletan be aufeskulari efimia zala baña, pauf be "of dago" edozeñeri ots egingo leuskijo.

JUAN-ETOŔIJAK.—Larunbatian aguftau gebazan, Ortueta'taf Kepe (Petra) ta Balendiñe andera agufgarijak, egun batzuk igaroten egon da, Ibafa'taf Margarite neskatua.

—Bilbao'tik etofi ziran Santafe Largatza'taf Andoni ("Euzko" asterokoaren "Gastetxu" ingoskirako mafaski ain politak egiten dauzan mutil gastia) bere afogaz ta Askoaga'taf Edubje anderea.

—Astelenian aguftau gebazan Uriarte'taf Efoman eta Elberdin'daf Albereda, abeftzale zintzuak. Bata, jayetan, andik eta oftik etofiriko lagun asko aguftau ixan dogu, baña idazkijau luziegi egiteko bildufez, eurein ixen-abixenak ageftzeka geratzen dira Azketsi adizkidiok.

IZUŔTZATAŔAK.—Astaftian, izuftzafak eurein txaunburu on eta agufgafija lan Aretiourtena'taf Len jaunu buru ebela, urtero egin oi daben afentzia (efogatibia) egiten Urkiola'ko deunetxera juan ziran. Gero, afatsaldian, geyenak emeko efomerira jatsi ziran; eta aufesku edefak eta dantzan efime egiñaz, umoretsu ibili ziran.

OTXANDIANO'RA. — Ilonen 21'gn.. E. A.-B.'ren askundia dala ta, Otxandiano'n ospatuko diran jai abefkoyetara juateko pozez gagoz.

"ETE,,'RI.—Barikuban, niri zuzentzen eustazun ataltxuba irakuftian asko poztu nintzan. Beraz, Markiña'n be efi ontan lako ofuria dozube.

Zure idazkitxuak atsegiñez irakuften dodaz beti; batez-be, sukaldaritzatzaz idazten dozuzanak; areik ba, artazijakaz ebagi ta idaztiño baten gordetan dodaz, "Eřekoziñan" apuf bat ikasten ba dot edo.

Bata "Ane Miren" neure aizkide matiarenak, be, oso atsegiñez irakuften dodaz; ta aren idazkitxubak be mafero gordetan dodaz, zer-edo-zer beti ikasten dalako.

MAÑARIKO.

ONDARROA

DEBA'RA. — Gauf igandez, Deba'ra juango dira emengo ezpatadantzariak au egingo diran euzko-iayetan esku-aftzeko asmotan.

AŔANTZALIAK.—Afantzale - sendietan txirotasun gogofa dago auften. Len bokartak uts-emon eban eta atunagan ipiñi-eben euren itxaropena gure afantzaliak.

Orain, tamalez, atunak be lenengo ekiñaldian uts-emon dabela esan geinke. Befogei egun Euzkadi'ko uretatik at-egiñ ondoren, eldu yakuzan gure afantzaliak efi -jayak igaroten, bañau euren sakelak utzik ekafi dabez. Beúogei egun ofetan geyen irabazi dabenak, 65 ogeflekotik gora ez dau irabazi. Geyenak ogetamaf eta befogei aftian dabiltz eta badagoz 12 ogefleko bakafik irabazi dabezanak be.

JAYAK.—Aundikiro ospatu doguz Antigua'ko Miren Amearen opalbenez gure udalak eraldutako jayak.

Antigua'ko basotxonuan Miren'en aintzaz egin diran txadonkixunetara notintsa aundija ufefatu ixan da ta txadonkixun oro edefak eta ospetsubak ixan dira.

Txaide-jayak be alayak eta atsegingaúijak ixan yakuz.

PELOTA-JOKUAK.—Pelotari yayo eta entzutetsubak jokatu dabez, eta augatik pelota-tokija bete-betia ikusi dogu.

Ezpatadantzarijak eta befogetamaf urtetik gorakuen aufeskua ikusten be lagun asko bildu ziran eta dantzari eta aufeskularijak oso atsegingafi ixan ziran txalo asko entzun ebezan.

LIKANA.

ZEANURI

MIREN ANDERE EGUNA. — Efiko zaindarijaren jayak, gustiz edefto ospatu dira. Egitaraban ageftzen ziran jaupa nagosijak eta abestijak, oso ondo abestubak ixan ziran, bertoko ta kanpoko abeslarijen bidez. Zorijonak abeslari ta organistiari.

Pelota-jokuak etziran trafaguak. 14 gafenerako eguana, eurijagatik atzeratu geban, ogeta baterako. aAulesti eta Lekeitio'kuak etofi ziran eurijaren baimenaz mutil onak dira eurek.

Oso safi bafdindu ziran. Zeanuri'ko pelota-tokjan ezta ikusi alako jokaldirik. Eskubaldi bakotxa luzia zan gero (1).

Aulestia'kuak irebazi eben.

Efoka deunaren egunean Areatza'kuak eta Otxandiano'kuak ziran aufkako. Ogeta bost lenenguak eta ogei bestiak egin ebezan.

Manterola'taf Gabirel eta Sagarna'taf Efamon'ak be galdu eben Areatza'ko biren aufka. Baña ufengo egunean Ibargutxi'k irebazi eutsoen.

Areatza'ko biri (1).

Euzko-efomerija ugari ixan dogu aste osuan. Ondafeta'ko ezpatadantzari aldra bat emen ixan zan geuriakaz batera.

Orain gaufko jayak ikusi biafko.

NASKALDIJA.—Lagun asko ikusi dogu efijon, jayak igaroten etofi-ta.

Amuritza'taf Miren Garbiñe, Bengoetxea'taf Mikel, Intxaurbe'taf Jon, bere afebakaz, Bilbao'taf Kepa, "Kurutzeta" izlari zintzua eta beste asko eldu ziran Bilbao'tik.

Sagarna'taf Keperin eta Bengoetxea'taf Dunixi, Gazteiz'tik.

Manterola'taf Gabirel, Eibar'tik.

Muxika'tik Etxebafia'taf Bitof. Bata onen afebea dan Dunixe be.

Olazaf go Ufeta'taf Miren be emen ixan dogu.

IZPAŔ BALTZA.—Bilbao'n il zan agubastenian Iturbe'taf Mikel osagilia. "Euzkel-Atala" onetako izpafkari zintzua dan "Atzelafi,,'ren osabea.

Atsebakian lagun nayakoe ofen sendikuak.

AŔEGI'TAŔ BAT.

Uafa.—"Atzelari" adizkidiari neure tamal-agufa. Neurez emon begije bere sendikuai be. Eskubaldi jafi dautzut efderazko tantua esateko. Itz ona dala uste dot. Tantuak irauten dau, ba, eskuz-esku. Eta esku-aldi ixango tantua.

Areatza'ko biri Zeanuri'ko batek irebazi. ¿ezta? Etzan xango Areatza'ko organistia, mutil ona dalako bera gauza gustijetan. "El Pueblo Vasco,,'n idazten ei-daki ta lastef izpafingijaren zuzendari egingo ei -dabe.—L.

Aranburu'tar R.
AZAL ETA TXIZ-BIDIAK
Fueros, 5, 3.° DONOSTIA

MARTIKORENA
Bekiyeta'ko gaixoen zendagilles
Garibay, 15 bis, 2.º DONOSTIA.

BELEA TA USUAK

Antziñan ixan zan bela bat gustiz baltza, beste bela gustijak ixaten diran lez, kro-kro egiten ebana bere abots gogof-latsagaz. Ganera botaten eban otsa iguingafija, abere ilen okela ustelak jaten ebazalako.

Mendi tontoftxu baten bixi ziran, bafiz, uso zuri-zuri batzuk. Politak ziran, eta edefto atonduten ziran alkafegaz euren batzaf txikijak. (Usuak ez ei-dauke beaztunik oúegatik edo, ixango zan).

Bela baltzari otu yakon edefto bixi ixango zala usotxuen aftian, baña zan itxusija ikusi ebenian usuak, igez egin eben ikaratuta, mendi-ziaf.

Neguban zan eta mendijak edufagaz egozan zuri-zurijak, usuen eguak lakoxiak.

—Ni bere zuririk, usuak lez jantziko naz, eta orduban mate ixango nabe, oldostu eban beleak.

Eta basora juanda bete euzan bere lumak edufagaz, gotik bera bilin-bolaka ibilita. Pozik eguan belea bere gorputza ta bere eguak zuririk ikusita. Juan zan afo usotegira. Baña... bere gofputzeko beruak apufka uftu eban eduúa, ta bere eguetan, lumak baxen baltza eguan.

Usuak bafiro igez egin eben beragandik.

—"Baña zer dala ta enozube gura zuben adizkidetzaz, enaz ba zubek lakua?

—Zeure azerikeri ofek eztautzu ondo uften. Erantzun eutzen usuak. Guk mate dogun eduf gafbijaz, Jantzi zara, geure antzeko zuri-zurija danaz.

Baña orain guretako gafotogafijagua zara, lotu, baltzitu, kutsatu egn dozulako eduú zuri-gafbija zeure ukutuaz.

* * *

Ba-dagoz atzefitaf batzuk euzkotafaz jantzita, geure elia ikasi dabe-ta.

Bijotz baltzunak ba-dira, españatafak dira-ta, ekandu gaiztodunak ba-dira, geure euzkera garbi-matia euren espanetan atsituko da.

Gomutau Irakaslien itzak: Bere elia eztakijan euzkotafa Abefijaren bijotzan arantzea da. Bere abefija mate eztaun euzkotafa, Abeúijarentzako arantza bi. Eta euzkerea ikasi daun afotzak, iru arantza sartzen dauz Euzko-Abefijaren bijotzian.

UTAŔSUN.

"EUZKO"

Asteroko au ageftu yaku. Beti edefto, baña orainguan edeftuago. Langile zintzuak doguz "Euzko" ateraten dabenak. Eta zelako lanak daukoz gero, ez uste ixan asteroko bat estul-egitiak baxen efaz uúteten daula. Bai zera.

Abeftzaletasuna alde gustijetatik darijo asterokofek. Idazki onak be ba-dira.

Baña batez-bere "Gastetxu" yaku atsegingafi. Noz ikusiko dogu olako edef bat geure umetxubeutzant? Ene bada-ta, zelako poza ixango daben geure koskofak olako irakuf-gaitxubakaz ta irudijakaz.

Idazki askoren aftetik auxe aftzen dogu, "Utarsus" azkafak egiña dalako. Igande afatsaldeko ordu luzietan, kerezpian batobatek irakufi gura ba-dau, be

IZPAŔ UŔTENENAK

Bilbao'n, Lekerika'taf Joseba Peli bakaltafa atxilotu dabe. Askenengo asaldean alde-ixan ei-da.

—Firestone olea iragiteko asmuetan, atzo Bilbao'ratu ziran lufak non aufkituko-edo.

—Saloki leyuetako sariketeak egin dira Bilbao'n. Ikuskafizkuak geftu dabez.

—Del Pozo jauna eldu da Donostia'ra. Jauflaltzatzaz jaubetu da.

—Datofen astian juango da Alcala Zamora jauna Donostia'ra.

—Deba'n lapufketa andija egin dabe. Lapufak eztabez atxilotu.

—Henri Guilbeaux idazlia urka-mendira epaluba ixan zan. Iges egin eban, baña orain bafiz France'n ageftu da espetxeratu dagijentzat.

—Iges America'ko Latefi-Batzan pofot -egin eben 2.288 txinditegik.

—Mandchuria'kuak gudaketan asi dira Efusia'kuekaz.

—España'ko latari gustijak arakatu biaf dabe asalda onetan ixan diranen izpafa.

—Oindiño ezer eztabe erabagi gebenduta dagozan izpafingijetzaz.

—Gorez Ibañez aukeratu dabe Soria'ko jauflaritzat.

—Moya'ko endoria atxilotu dabe, beretxakufai Macia, Azaña, Gassols eta beste ixen batzuk jafi dautsoezelako. Ez ebazan kendu gura.

—España'ko bakaldun-gai ixan zan Jon Barcelona'n dago, baña England'eko ixontzijan dan ezkero ezin atxilotu dagikie.

—Varela buruzagija espetxeratu dabe asaldari zalako.

—Duque del Infantado deritxon Arteaga jauna bafiz atxilotu dabe. Cruz Conde be espetxeratu dabe.

—Sanjurjo efitxubaren ixena kenduten dabe ta Nueva Sevilla ixena jafiko dautsoe

—Portugal'eko mugaetan eftzain asko dagoz Bafera buruzagijak andik iges estagijen egin.

—Lastef Ginebra'n batuko dira ludiko langilien ordezku k, eguneko lan-ordubak gitxijagotuteko-edo. Ofela lan-ezari aufez -aufe egingo yakola uste dabe.

—America'n asmau dabe zugatzak aldeztuteko era bat. Zugatz batzuk dira lufalde aretanefe ezin diranak. Oneikaz be inguratuko dabez oyan gustijak.

IGELDO

Igeldo entzun-ezkero efbestekoak Txurbilo'ko kasinua esan nai degula uste dute: edefkimena!

¿Txurbilo'ko kasiñua? Ez, ez. Eztu Igeldo'k zer ikusirik kasinuakin. Kasinoko zera ta Igeldo'ko izaera bestiak dituk. Emengo basafi txukunak soro-baratz inguratuak igualekoxiak; ta mutil sendo edefak, ta neskatz polit lirañak, indartsu 'ta biguñak kasinuan nun bilatu?

Igeldo'ko gizon langile prestuak, ta andre zintso onbidetsuak kasinuan ibiltzen diranen antzik ba ote dute?

Igeldo, euzkaldun jatofa, Euzkadi'ko zera bai. Gure izateari gogof euzten diozu, ta igandian ageftu nai dezu Euzkadi' zaitzeko ez dezula atzera gelditu nai. Aguf, efi maitagafia, zuregana goaz donostiaúak.

Jakin degu Igeldo'ko neskatxak ta mutilak, gizonak eta andreak abeftzalienenakin batu nai dituztela beren izenak. Bejondeizutela. Ez gera batera afitzen, Euzkadi maite dute-ta.

Toki geyenetan neskatxak afokeriz edo, agudo usten duten beren euzkera; ta efdaldun kopet ilun batek maite dula bati esaten ba'dio ¡ura poza! Lastef markesa izango da. Baño Igeldo'ko neskatxak ez dira ergelak.

Egunero Donosti'ra etofi-afen, eta beren aftu-emanetan efderaz egin beaf ba'dute ere ez dute efdaldunen kutsu aundirik Igeldo'ra eramaten. ¡Bai zera! Onak daude oftarako! Donostia'ko egínkizunak eginda automobilan etxera dijoaztenian daramazkiten jolasak entzun biaf!

Lengo egun baten egokitu zitzaidan automilan beren aftian juan beafa. ¡Ango euzkera gozua! ¡Ango algara zaratatsuak! Lertu biafian jafi ninduten Kontxa'tik tunelera saftu bitaftian ayek izan zituzten ateraldik... Ikusteal den suduf motz ori? Nungua ote den? Ori Panticosa'kua izan beaf din. Pantaxi naikoa ba'zeraman beintzat...

Begira'n, begira ba beste neska ofi! Gatzakin alajañes-tan! Lanpernak afa—patzera joango den—. Laupernak? Payasua zirudin da!...

Efeparatze-al dezute lepo luze ori. Oyek ditun praka estuak! Alako batian leftu beaú zaizka natzealdiak. Ez dio beintzat mami asko erakutsiko! Ene!... Alaxen belafi motz guzien lepotik pafa egiñaz an joan giñau Igeldo'raño.

Ez daude Igeldo'ko neskatxak beren abefia saltzeko Azak eta zanazuak salduko dituzte atzefitafai, baño ez beren biotzak Gauf ikusiko ditugu neskatz garbi oiek abefiari dioten maitetasuna. Egun orian ez dakit mutilak lekurik izango ote duten itzaldiak entzuteko Altavozak jartzia ez al litzake ondo etofiko?

DONOSTIAŔA.

ONDARTZAN

"Beti-bat" euskel-idazliori.

¡Suzko laba gori kiskalgafija!
Beruari igeska notintza gustija.
Ixerdi lafijaz ezo gorputz oro,
danak itzaleruntz; iñor ezta zoro...

Ondaftza ufetsubak ostetza-batzafa,
eguzki gaftsubaz apainki ondafa.
Itxas-axe samuf-bigunak joten dau,
lekubau berariz guútuba yatzu gaur.

Luze-luze dagoz ortzera begira.
euren soñanzkijak eun-ufijak dira.
Eguzkijak ondu oi-daroz gorputzak
gogua txaftzekoz ezpedi ba, beintzat.

Ume txikitxuba oñortosik dabil
ta uñak dakafez sagaf, azal, zubil;
txipli-txapla, alai, oñakaz jolazka,
ixontziñotxu bat eskubetan dauka.

Batzuk atxaftian iskiraen bila,
makonetan bafiz, ernaitsu mutila.
Oztin-oztin goiko zapai neufigia
ta urdin-orlegi itxaso baria.

Uñaen aufka-edo bulaftsu dabiltzaz
igeri-zaliak, eta uñak bitzaz,
gona apañaren bafuena dirudi...
¡Gaur itxaso bare, bestetan biufi!...

Itxaso erdijan potin oyal zuri
zirkiñik egin ge dago geldi-geldi,
azpijan yakola softuten odoldi...

ENDAITZ.

DEPOSITO DE AGUAS
MINERALES
Agapito Santamaría
Colón de Larreátegui, 18. Teléfono, 14.909

Transportes "Barba"
Servicio rápido a domicilio desde Barcelona y demás centros industriales de Cataluña Acarreos a precios económicos de MUEBLES y toda clase de MERCANCIAS dentro y fuera de Bilbao

Academia de Corte
Si queréis aprender el corte pronto y bien, en la Academia de María Luisa de Uriarte. Cursos especiales para modistas, de siete a diez
SOMBRERERIA, 12. CUARTO.

Tintorería "LA FLOR"
DE SABAS URQUIZU
LUTOS, TEÑIDO Y LIMPIEZA de toda clase de prendas
DESPACHOS: Viuda de Epalza 12. Teléfono, 10.029. Cinturería. 2. Teléfono, 16.485. FABRICA: Ribera de Deusto, Teléfono, 11.829.

LABOR SOCIAL

ASOCIACION DE MUSICOS VASCOS

Con gran concurrencia de asistentes tuvo lugar la junta de constitución de la Asociación de Músicos Vascos, adscrita a Solidaridad de Obreros Vascos.

La Comisión organizadora dió cuenta de las gestiones y estudios realizados para llegar a su formación, y después de varias aclaraciones fué aprobado por unanimidad el reglamento por que ha de regirse la Asociación.

La Comisión organizadora dió cuenta de diversos proyectos que fueron propuestos para su desarrollo a la Junta directiva, como constitución del Montepío con socorros en caso de enfermedad, invalidez y fallecimiento ampliación de la Asociación a las restantes capitales del país vasco por medio de una Federación; organización de la Bolsa del Trabajo, para lo cual se cuenta con el apoyo de elevadas personalidades bizkainas, etc., etc.

Se dió lectura de todas las adhesiones recibidas hasta el momento y de las que están anunciadas, contándose con lo más prestigioso y saliente de los músicos de Bilbao.

A continuación fué nombrada la Junta directiva, recayendo unánimemente los cargos en las personas siguientes:

Presidente, don Miguel de Arregi.

Vicepresidente, don Eugenio de Komadira.

Secretario, don Antonio de Garate.

Vicesecretario, don José de Emaldi.

Tesorero-contador, don Esteban Mota.

Vocales, don Domingo de Letamendi, don Martín P. de Anuzita, don Federico de Agirre y don José María de Aspiazu.

En medio del mayor entusiasmo se levantó la reunión, haciéndose votos por la prosperidad y desarrollo de la naciente Asociación para bien de la clase musical vasca, tan afectada por la crisis reinante.

DESDE BERMEO.—PRO SOLIDARIOS.

Solidaridad de Obreros Vascos, a beneficio de sus obreros parados, con la valiosa colaboración del Cuadro dramático de Euzkeldun Batzokija de esta villa, organizó para el día 16 pasado, festividad de San Roque, una grandiosa función de teatro, siendo un éxito más para dicho cuadro artístico.

La obra en acción fué la preciosa comedia dramática en tres actos, original del fogoso patriota don Nicolás de Biar, titulada "Alma Vasca". En la interpretación de esta patriótica obra estuvieron a la altura de excelentes actrices nuestras trabajadoras emakumes señoritas Goyenetxea, Elortza, Lopategi y Layuno, las cuales desempeñaron sus respectivos papeles con la mayor soltura y perfección. Entre el elemento varonil destacaron en su difícil tarea el señor Goyenetxea y el joven Zubimendi, los que nos dieron a demostrar sus grandes dotes artísticas sin el menor decaimiento, logrando salvar los pasajes más difíciles que comprendía la obra. Estos, con la ayuda de los ya veteranos en las tablas señores Zuatzaga, Urrengoetxea y el joven Zabala, consiguieron obtener cerradas ovaciones en casi todos los mutis.

Un coro de neskatillas preparadas con todo esmero por nuestro incansable director, señor Erauzkin, interpretaron varias melodías vascas, siendo muy aplaudidas por el público.

También pudimos apreciar varias obras maestras de nuestro compañero Munoa, llamando poderosamente la atención el telón de boca, pintado con gusto único, como asímismo las decoraciones que completaban la obra.

Yo, solidario y hermano en Jel, os doy por medio de estas líneas, sin excepción de ninguno, mis más expresivas gracias en nombre de todos mis compañeros por vuestra colaboración en tal caritativo acto.

Azke-Zale

Cuide usted
su estómago
porque es la base de
su salud
No hay estómago
que digiera mal,
si se le ayuda con
una cucharada de
DIGESTÓNICO
del Dr. Vicente
VENTA EN FARMACIAS

EXPOSICION
Del motor y radio
No deje Vd. de visitar el Stand n.º 2
OMNIA